

PŘEHLED ČINNOSTI VĚDECKÉ KNIHOVNY V OLOMOUCI ZA ROK 2005

**V K
V OLOMOUCI
V ROCE
2005**

VĚDECKÁ KNIHOVNA V OLOMOUCI V ROCE 2005

© Vědecká knihovna v Olomouci, 2010

ISBN 978-80-7053-268-3

VĚDECKÁ KNIHOVNA V OLOMOUCI V ROCE 2005

Úvod

Vědecká knihovna v Olomouci (VKOL) plní funkci krajské knihovny podle knihovního zákona č. 257/2001 Sb. v platném znění a podle zřizovací listiny. Zaručuje rovný přístup pro veřejnost ke knihovním a informačním službám a dále poskytuje poradenskou činnost i metodické vedení pověřeným knihovnám.

Plnění úkolů roku 2005 bylo ovlivněno velkými přesuny knihovních fondů i jednotlivých oddělení knihovny. Byla dokončena investiční akce Dostavba a rekonstrukce skladu knih Bezručova ulice, byla provedena 1. část rekonstrukce vitrážového prosklení oken tzv. Červeného kostela a ve II. pololetí roku byla zahájena investiční akce Výměna oken hlavní budovy a celková oprava fasády. Jako další je možno uvést převzetí Pedagogické knihovny ze zrušeného Pedagogického centra v Olomouci a její následné zpracovávání.

Všechny tyto akce ovlivnily běžný chod knihovny a kladly zvýšené nároky na plnění plánovaných úkolů. Přesto se podařilo téměř všechny naplánované úkoly a ukazatele ve všech oblastech činnosti knihovny splnit, a to s maximální hospodárností. Knihovna dosáhla kladného výsledku hospodaření a úspěšně se vyrovnala se všemi problémy provázejícími výše uvedené akce.

K zajištění vysokých nároků vzniklých při uvedených přesunech zejména na fyzickou sílu a s přihlédnutím na personální obsazení knihovny přistoupila VKOL ke spolupráci s Probační a mediační službou, střediskem Olomouc. K výpomoci se stěhováním využila 4 občanů odsouzených k obecně prospěšným pracím. I když došlo ke zvýšení administrativní zátěže a vyskytly se problémy s docházkou a nedodržením ujednaných termínů, odpracovali u nás tyto občané v roce 2005 celkem 970 hodin, což hodnotíme jako velmi přínosné jak z hlediska fyzické pomoci, tak i z hlediska ekonomického, kde došlo k úspoře finančních prostředků, které by musela knihovna vynaložit při sjednání stěhovací firmy či zaměstnání brigádníků.

VKOL se také v tomto roce zapojila do programu VISK (Veřejné informační služby knihoven) zpracováním a realizací celkem 7 projektů, které přinesly do rozpočtu 789 000 Kč a programu Knihovna 21. století s přínosem 52 000 Kč. Podařilo se také získat dar z nadace Duhová energie v hodnotě 390 000 Kč.

K běžné náplni oddělení **ekonomika a provoz** v oblasti zásobování, opravy a údržby strojního zařízení a budov přibyla spolupráce se zřizovatelem při realizaci stavební akce Rekonstrukce a dostavba skladu knih Bezručova ul. Provedena byla také 1. etapa rekonstrukce vitrážového prosklení Červeného kostela.

Oddělení ekonomiky a provozu se aktivně podílelo na podání osmi projektů (7 VISK a 1 Knihovna 21. století), tj. zpracováním finanční části projektů. Projekty přinesly do rozpočtu 841 tis. Kč.

S Úřadem práce v Olomouci byla uzavřena 1 nová smlouva na dotované vyhrazené pracovní místo, z předchozího roku pokračovaly další 3, na základě těchto smluv poukázal Úřad práce finanční prostředky v celkové výši 192,6 tis. Kč.

V roce 2005 se podařilo získat dar z nadace Duhová energie ve výši 390 tis. Kč určený na nákup výpočetní techniky do školícího střediska. Z daru bylo nakoupeno 12 PC sestav.

Organizačně se odd. ekonomiky podílelo na zajištění 15. odborné konference k problematice historických a vzácných knižních fondů.

Personální a sociální předpoklady

Průměrný evidenční stav zaměstnanců za rok 2005 byl 78 zaměstnanců v přepočtených stavech, 86 ve fyzických osobách. Kratší úvazek mělo 18 zaměstnanců, převážně ve službách.

Průměrná nemocnost činila 4,82 %, dlouhodobě nemocný byl 1 zaměstnanec. Zaevidován byl 1 nepracovní úraz. Na mateřské nebo rodičovské dovolené bylo 5 pracovníků (pí. Adamová, Bílá, Helisková, Sládková, Tomanová), další 1 pracovníce v průběhu roku nastoupila na mateřskou dovolenou (p. Tallová).

V souladu s Kolektivní smlouvou byla věnována značná pozornost bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci. Stravování zaměstnanců bylo zajištěno formou univerzálních poukázek Ticket Restaurant. Z FKSP bylo zaměstnancům poskytnuto 6 návratných bezúročných půjček na bytové zařízení. Ve spolupráci se ZV odborové organizace byly zajištěny dva zájezdy pro zaměstnance. Nabídkou předplatného a vstupenek z prostředků FKSP byla podporována návštěva kulturních a sportovních akcí.

Materiální podmínky

V průběhu roku bylo realizováno 33 rozpočtových opatření, převážně na základě Úřadem práce poskytnutých dotací. Krajský úřad Olomouckého kraje potvrdil celkem 2x zvýšení limitu mzdových prostředků na rok 2005 (účelově pro projekty VISK, regionální funkce, dotace od Úřadu práce a rekvalifikační kurz a dále na krytí vyšších nákladů v souvislosti s novelou Nařízení vlády č. 637/2004 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě ze dne 1.12.2004 s platností od 1.1.2005. Celkově byl navýšen limit mzdových prostředků o 1 565,47 tis. Kč.

VKOL splnila plánované příjmy na 101,18 %. Splněny byly tržby za vlastní výrobky (publikace) na 169,88 % a ostatní výnosy z pronájmů, reklamy, dary a jiné na 100,21 %, u tržeb z prodeje služeb (čtenářské poplatky) se promítlo ukončení přímého poskytování kopírovacích služeb čtenářům a smluvní zabezpečení prostřednictvím třetí osoby, firmy Olimpex – tržby byly splněny na 92,96 %. Výše uvedené opatření se však kladně promítlo ve výsledku hospodaření vzhledem ke skutečnosti, že sice došlo ke snížení vlastních výkonů, úspora v nákladech však byla vyšší.

V rámci ekonomických agend kromě účetních výkazů a zpráv pro zřizovatele proběhla povinná statistická zjišťování, přiznání daně z příjmů právnických osob a daně darovací, hlášení Úřadu práce o plnění povinného podílu zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním. Byl zpracován přehled a úhrada poplatků za placené zpětné zvětšeniny z mikrofilmů na papír agentuře DILIA ve výši 297,40 Kč.

ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE

Zpracované fondy celkem		1 887 823
Roční přírůstek (zainventováno)		38 146
Počet docházejících časopisů		2 738
Zkatalogizováno		17 830
Počet protokolovaných výpůjček celkem z toho mimo knihovnu		393 444
osobně	318 471	
poštou	10 325	
v knihovně (prezenčně) ze skladiště	64 648	
Vypůjčeno z jiných knihoven z toho ze zahraničí	2 153	3 977
Počet registrovaných čtenářů		11 750
Počet návštěv v knihovně		224 357
z toho ve studovně	42 887	
v půjčovně	181 470	
Písemné informace na vyžádání uživatelů		1 126
Ústní a telefonické informace		33 803
Počet vydaných publikací		9
Instruktaže, besedy, exkurze do knihovny		70
Výstavky a výstavy		28
Reprografické práce celkem		146 351
z toho fotopráce	42 053	
xerokopie	104 298	
Metodické návštěvy		23

A. Knihovní fondy

1. DOPLŇOVÁNÍ FONDŮ

Pohyb knihovních fondů v roce 2005 v knihovních jednotkách:

	Stav 31.12.2004	Přírůstek za r. 2005	Odpisy za rok 2005	Stav 31.12.2005
Základní fond (hl. přírůstkový seznam)	1 557 191	23 715	203	1 580 703
vybraný fond krásné literatury "X"	12 375			12 375
pedagogická knihovna	0	8 652		8 652
čs. normy	76 156	1 904		78 060
čs. patenty	164 006	2 033		166 039
fotodokumenty	26 967	171		27 138
rukopisy	1 451			1 451
mikrofilmy	585			585
AV dokumenty	9 111	1 084		10 195
CD - ROM	2 038	587		2 625
C e l k e m	1 849 880	38 146	203	1 887 823

Přírůstky

Hlavním úkolem oddělení doplňování je získávání povinných výtisků národní produkce a nákup žádaných titulů. Stěžejní pro naši knihovnu, která je stále příjemcem celostátního povinného výtisku (PV), jsou knihy dodávané nakladateli podle zákona jako PV.

Při současném množství nakladatelů (velká známá nakladatelství s širokým záběrem vydávané tematiky, menší nakladatelství specializující se na určitý žánr, malá specializovaná nakladatelství, školy, instituce a různé úřady, osoby vydávající své publikace vlastním nákladem apod.) je velmi obtížná orientace a svízelné vymáhání PV.

Většina nakladatelství se již naučila respektovat zákon 37/1995 Sb. o povinném výtisku a posílají povinný výtisk pravidelně. Informace o nedodaných titulech se však získávají velmi těžce a roztržitě, neboť tyto tituly nejsou většinou nikde publikovány.

O chybějících titulech se většinou dozvídáme z deziderát čtenářů, žádostí o MVS, z denního tisku apod.

U nakladatelství, která mají velký objem vydaných titulů, se stává, že i přes včasné dodávání své produkce, nepošlou všechny vydané knihy. Na tyto tituly přijdeme většinou při zpětném srovnávání přírůstku podle ISBN s MZK Brno a NK Praha. Po upomenutí tyto publikace nakladatelé většinou obratem doplní. Právě srovnávání podle ISBN tří příjemců celostátního PV je neocenitelným pomocníkem při pátrání po nových knihách.

Některá nakladatelství posílají výtisky v určitých intervalech, které se jim někdy z různých důvodů neúměrně prodlouží, proto je musíme někdy i opakovaně upomínat, aby povinný výtisk doplnila.

O existenci nakladatelů, které dosud nemáme v evidenci, se dozvídáme většinou z upozornění čtenářů, nebo při účasti na knižních akcích, kde nabízejí svou produkci. Část nakladatelů jsme podchytili díky nabídkové povinnosti, o které věděli, ale o povinném výtisku již ne. Z nich část reagovala vstřícně a produkci doplnila, část opakovaně slibovala a nedoplnila a s částí se nepodařilo navázat žádný kontakt.

Stále existuje část nakladatelů, která se nebrání předání povinného výtisku, ale odmítá jej posílat poštou či sama předat do naší knihovny a očekávají, že si jej nějakým způsobem sami přebereme.

Za rok 2005 bylo provedeno cca 270 urgencí telefonicky, elektronickou poštou nebo osobně na knižních akcích. Část urgovaných titulů byla do knihovny zaslána, část byla osobně vyzvednuta na knižních akcích a část v rámci služebních cest.

Bez odezvy na naše opakované upomínky zůstalo asi 15 subjektů.

V rámci olomouckého regionu úzce spolupracujeme s odborem kultury Krajského úřadu Olomouckého kraje. Dvakrát ročně podáváme pravidelné hlášení o upomínání regionálních nakladatelství neperiodické literatury.

Přírůstky hlavního přírůstkového seznamu (celkem 23 715 knihovních jednotek) měly následující složení:

a) podle způsobu nabytí

povinný výtisk monografií	15 543	78,6 %
povinný výtisk seriálů	2 506	12,7 %
koupě	843	4,3 %
mezinárodní výměna	645	3,3 %
rezervní fondy, dary	213	1,1 %

b) podle jazyků

čeština	22 893	96,4 %
němčina	339	1,4 %
angličtina	267	1,2 %
ruština	57	0,3 %
francouzština	26	0,1 %
ostatní	133	0,6 %

Nákupem získala knihovna literaturu českou i zahraniční. Pro potřeby studovny a příručních knihoven byla dokupována hlavně encyklopedická a slovníková literatura, dále exempláře žádané naučné literatury podle požadavku čtenářů a prověření četnosti výpůjček. K tomu se hojně využívá týdenní automatizované hlášení o počtu zamluvených knih.

Zahraniční literatura byla získávána od firmy Megabooks Praha a pokračovalo se hlavně v nákupech zahraničních děl, které vycházejí kontinuálně, jako Contemporary Literary Criticism of the Words.

Pro nově zařazené tituly bylo přiděleno 17 038 signatur hlavního fondu.

Od 1. 6. 2005 po patřičném zacvičení se začaly vytvářet akviziční záznamy v systému Cluster. Nejprve pouze vybraná monografická literatura s vročením 2005, postupně se přidávalo zpracování vícesvazkových děl, iterace a aktualizace. Spolupráce s NK ČR a MZK se tak značně prohloubila. Odd. DF pracuje jak s lokální bází, tak v centrální bázi NK ČR.

Mezinárodní výměna

Mezinárodní výměnu udržovala knihovna v roce 2005 s 52 partnery.

K nejvýznamnějším partnerům VKOL patří již několik roků především státní, univerzitní a zemské knihovny v Německu, Polsku, Holandsku, USA, na Ukrajině a v Rusku.

Periodika

V roce 2005 se pokračovalo již v rutinním automatizovaném zpracovávání průběžně došlých čísel i zkompletovaných knihovních jednotek periodik. Během roku bylo nutné zaevidovat 52 544 čísel došlých zahraničních a českých časopisů.

Pozornost byla stále upřena na pravidelné docházení povinného výtisku seriálů s důrazem na produkci Olomouckého kraje. Ve sledování krajského povinného výtisku jsme úzce spolupracovali s odborem kultury KÚ.

Předplatné zahraničních časopisů na rok 2006 jsme zajistili u ověřených dodavatelů - SWETS Frankfurt / Main, SUWECO Praha, Předplatné tisku Praha, CZ Press Praha atd.

VK Olomouc v roce 2005 odebírala 3 201 titulů časopisů, z toho 238 zahraničních a 2 963 českých. Do skladiště běžných čísel periodik bylo nutno zařadit 52 544 nových čísel. V rámci povinného výtisku začalo docházet 645 nových titulů a zaniklo 220 českých periodik. Každoročně stoupá počet nových vzniklých titulů periodik a kapacita skladiště na uchování běžných čísel již nestačí. V roce 2006 bude situace řešena rozšířením prostor stávajícího skladiště o bývalou fotodílnu.

Přehled docházejících titulů:

a) podle způsobu nabytí

povinný výtisk	2 925	91,4 %
nákup	186	5,8 %
výměna	90	2,8 %

b) podle jazyků

čeština	2 806	87,6 %
angličtina	138	4,3 %
němčina	84	2,6 %
slovenština	54	1,7 %
ruština	49	1,5 %
francouzština	8	0,3 %
ostatní jazyky	62	2,0%

Pro zpracování tabulky je rozhodující jazyk dokumentu, ne místo vydání.

Z důvodů počítačového zpracování periodik v tomto přehledu jsou výsledky částečně zkresleny, protože do bibliografického záznamu o periodikách se uvádí pro úplnost i jazyk resumé a dvojjazyčné časopisy. Tyto záznamy pochopitelně figurují ve statistice vícekrát.

Urgence:

V roce 2005 se pokračovalo ve využívání plně automatizovaného způsobu urgování nedodaných čísel jednotlivých časopisů. Samozřejmě ve sporných případech se dále využívalo telefonické a písemné spojení s jednotlivými dodavateli. V průběhu roku bylo urgováno 330 čísel, z toho 186 čísel bylo dodáno a 144 čísel se přes všechny snahy nepodařilo získat.

Cirkulace časopisů:

Cirkulaci VK v Olomouci využívalo pro své uživatele 48 institucí, kterým se půjčovalo 86 titulů zahraničních periodik. Celkem bylo zapůjčeno 2 617 čísel, většinou lékařských seriálů.

V interní cirkulaci bylo zaměstnancům půjčeno 439 čísel odborných knihovnických časopisů.

Cirkulace zahraničních časopisů je služba placená.

Zkompletováno bylo 1 617 titulů do 3 048 knihovních jednotek českých a zahraničních periodik.

V rámci dohody o koordinaci objednávek zahraničních časopisů byl vydán tradičně "Seznam zahraničních časopisů na rok 2005", který zachycuje časopisy objednané a docházející výměnou do knihoven, ústavů a podniků v Olomouci. Tento seznam je vydáván jako pomůcka pro koordinaci objednávání periodik ze zahraničí a pro vnitřní potřeby zúčastněných knihoven v rámci meziknihovní spolupráce. Od roku 1998 je tento soupis vystavován na internetové stránce VKOL.

Generální katalog

V hlavním katalogu se zjistilo během roku 2005 na duplikát 2 956 titulů. Jednalo se většinou o nákup, mezinárodní výměnu a pokračující díla. Do katalogu bylo zařazeno 6 076 lístků.

Uživatelé i zaměstnanci se v průběhu let naučili využívat elektronický a naskenovaný katalog, přesto bylo pracovníci hlavního katalogu zodpovězeno 151 informací, většinou se jednalo o komplikované dotazy na pokračující díla a starší literaturu.

Od 1. 11. 2005 byl definitivně uzavřen Generální katalog knihovny, kromě dílčího katalogu seriálů. Toto uzavření navázalo na ukončení řazení záznamů monografických děl, jejichž katalogizační lístky se přestaly vřazovat do katalogu od 1. 1. 2004.

Bylo to nutné, protože poslední roky, kdy jsme přejímali katalogizační politiku Národní knihovny v Praze, jsme několikrát měnili pravidla zpracování a v lístkové podobě nešlo na tyto změny reagovat rychle a celý systém se stával nepřesný, nepřehledný a ztrácel informační hodnotu.

V rámci celkové rekonstrukce byl vystěhován hlavní katalog na chodbu v druhém poschodí. Katalog 1959-2005 kompletně, katalog 1800-1959 částečně a katalog starých tisků byl přemístěn do prostorů Historických fondů v nové budově.

Katalog zůstává přístupný zaměstnancům a na povolení i badatelům z řad našich uživatelů.

2. JMENNÉ ZPRACOVÁNÍ FONDŮ

V průběhu roku 2005 byl jmenný popis součástí oddělení Zpracování fondů. Od 1.11. se stal opět samostatným oddělením.

Plán byl splněn a výrazně překročen.

Plán na rok 2005: 16 000

Skutečný stav: 17 830

Překročeno o: 1 830

Průměrná doba zpracování za celý rok 2005 činila 52 dnů.

Nejvýznamnější událostí roku byl přechod na sdílenou katalogizaci od 1.6.2005. Zástupci NK, MZK a VKOL se dohodli na společném postupu, pravidlech a využití systému ALEPH-Cluster.

ALEPH-Cluster je nástroj, který umožnil uskutečnit katalogizaci skutečně sdílenou. Funguje na základě vytvoření vazby mezi centrální a lokální bází prostřednictvím shodného identifikačního čísla v poli 001. Při každém uložení záznamu v centrální bází je automaticky upraven záznam v lokální bází – změny se replikují. Obráceným směrem vazba nefunguje: pokud si někdo udělá změnu pouze v lokální bází, tato změna se nepřenáší směrem do báze centrální. Pole 001 je jedinečné a nelze jej editovat. Generuje se automaticky po uložení na server. Právě toto pole umožňuje propojení záznamů v centrální a lokální bází.

Každý záznam je vytvořen skutečně a jen jednou – ne třikrát v každé knihovně a pokaždé trochu jinak. Sdílená katalogizace tedy přináší jednotnost a vyšší kvalitu. Kladem je i to, že při změnách a opravách záznamů se tyto změny automaticky přenesou do lokálních bází bez zásahu lidské ruky. Další výhodou pro katalogizátory je, že záznam nemusí složitě vyhledávat, přetahovat a nemusí odmazávat duplicitní pole – tento způsob práce je tedy rychlejší.

Byla založena elektronická konference ke Clusteru, kde se prodiskutovávají důležité problémy týkající se katalogizace. Jednotlivé problémy týkající se zpracování jsou řešeny především e-mailovou poštou.

Katalogizátoři pracují podle metodiky práce Národní knihovny. Dodržují standardy jmenného popisu podle pravidel AACR2R. Navíc průběžně sledují elektronickou konferenci KATPOL, Dotazy ke katalogizaci a rubriku Katalogizační politika na www stránkách Národní knihovny.

Soubory autorit

Do báze národních autorit bylo v roce 2005 uloženo 1 665 nových autorit, a to personálních i korporativních.

Autoritní záznamy byly vytvářeny při tvorbě bibliografických záznamů. Pro jejich tvorbu byly využity zpracovávané knihy, ale i elektronické zdroje, biografické a bibliografické příručky, encyklopedie a odborné slovníky.

V rámci projektu VISK 9 probíhaly revize přístupových rejstříků, dále pak harmonizace s národními autoritními záznamy a následné propojení bibliografických záznamů v bázi SVK01 s autoritními.

Tisky pro katalogy

Během roku došlo ke změně: byl uzavřen hlavní katalog a nadále se tisknou lístky jen pro místní katalog.

3. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ FONDŮ

Po větší část roku 2005 byl věcný popis součástí oddělení zpracování fondů, od 1. listopadu se stal po roce opět samostatným oddělením.

Významnou událostí roku 2005 bylo zahájení zpracování v Clusteru, tedy skutečného sdílení záznamů. Po testovacím období se začala 1.6. ukládat česká literární produkce 2005 do společné databáze Národní knihovny, Moravské zemské knihovny a VKOL, takže u této části přírůstku odpadlo neustálé vyhledávání věcného záznamu v cizích lokálních databázích a přetahování do naší báze. Záznam některé ze tří knihoven už v bázi buď byl, nebo nebyl, a pak téměř nemělo význam ho hledat. V takových případech se práce věcného katalogizátora stala spíše revizí záznamu předtím vytvořeného jinou knihovnou - opravy, případná doplnění nebo formální zdokonalení údajů. Tato práce se ukázala jako mírně efektivní, ale výsledky spolupráce v Clusteru budou vyhodnoceny až po roce. Od 1.7. byla poslední významná změna - začalo se pracovat přímo v bázi NKC Cluster. Tento krok požadovala Národní knihovna z organizačních důvodů, přineslo to změnu v množství knih takto zpracovaných (naprostá většina produkce) a v tom, že jsme získali přístup nejen do všech autoritních bází, ale i do bibliografické báze Národní knihovny. To se projevilo jako přínosné při analogickém zpracování podobných záznamů nejnovějšího data.

Doba zpracování ve věcném popise prošla podobně jako ve jmenném komplikovanými změnami. V první třetině roku bylo oddělením doplňování dodáno enormně vysoké množství knih (akvizice se předzásobila na období stěhování a provizorních podmínek v létě), ty byly proto se "zpožděním" jmenně popsány a postupně se během roku nahromadily ve věcném popise, který je rovněž se "zpožděním" zpracovával a předával ke jmenné revizi. I když princip sdílené katalogizace pomáhal tento skluz odstranit, doba zpracování v roce 2005 dosáhla v průměru 52 dní. Vzhledem k nebývalému objemu zpracovaných svazků 17 331 (plán 15 300 byl překročen o 2 301 svazků) je to však úspěch.

Věcně bylo zpracováno knihovních jednotek:

Systematicky	17 331
Předmětově	14 344

Z toho pokračovacích děl	1 297
beletrie	2 992
hudebnin	109
dizertací	144

V průběhu roku se věcné katalogizátorky zúčastnily několika seminářů v NK Praha: M. Mátlová byla činná v pracovní skupině pro věcný popis, kartografické dokumenty, souborný katalog a autority. Dr. H. Veličková se zúčastnila schůzek pracovní skupiny pro věcný popis, Konspekt a souborný katalog, H. Suchánková schůzek pro věcný popis.

V závěru roku odešla H. Suchánková z VKOL do knihovny Centra Aletti.

Soubory autorit

V rámci sdílené katalogizace za rok 2005 bylo do NK Praha zasláno 225 návrhů věcných autorit. Autoritní záznamy byly hojně využívány při tvorbě bibliografických záznamů. Průběžně byly posílány návrhy na opravy a doplnění již stávajících autorit. Pro všechny návrhy autorit byly využity jednak zpracovávané knihy, jednak elektronické zdroje (zejména katalog a autoritní rejstřík Kongresové knihovny ve Washingtonu), biografické a bibliografické příručky, encyklopedie a odborné slovníky.

4. SPRÁVA FONDŮ A HISTORICKÉ FONDY

Stav fondu a knihovní sklady

Nejzásadnější změnou roku 2005 v oblasti správy fondů bylo přestěhování převážné části fondu vázaných novin z nevyhovujících prostor sklepa hlavní budovy do depozitářů v budově nové. K nim byly přestěhovány i historické noviny z depozitáře Holická. V nové budově jsou umístěny signatury III 39.215 – III 209.530 a IV vše.

Spolu s novinovým fondem byl do nové budovy přemístěn i místní katalog, jakožto základní podklad pro revizi fondů.

Stěhování fondů i katalogů mohlo proběhnout jen díky pracovnímu nasazení pracovníků oddělení SFHF, zejména z úseku revize a historických fondů. Jako výpomoc byli využíváni brigádníci odsouzení k obecně prospěšným pracím. Bohužel se však ukázali být mimořádně nespolehlivými, vykazovali velmi časté absence a zvláštností nebyly ani odchody uprostřed pracovní doby. Naštěstí velkou pomoc znamenali také pracovníci z jiných oddělení, kteří se stěhováním pomohli (J. Konečný, R. Tůma, Z. Rypar).

Vyklízení sklepa hlavní budovy ukázalo jeho zcela nevhodný stav pro dlouhodobé uchování fondu. Při stěhování bylo nalezeno množství svazků napadených plísní, které bylo a ještě v roce 2006 bude nutno přednostně ošetřit v restaurátorské dílně. Také z tohoto důvodu byl fond ve sklepě před stěhováním alespoň zběžně firmou S.P. UNI dezinfikován.

Během roku pokračovalo stěhování fondů z depozitáře do externích skladů. Tato práce probíhá průběžně po celý rok v závislosti na okamžité potřebě, tak aby bylo možné ukládat pravidelný přírůstek fondu. Ze stejného důvodu byla část staršího fondu vystěhována i z červeného kostela. Rozsah a přírůstek fondu VKOL je bohužel takový, že knihovna s vlastními prostory nevystačí, takže se vystěhovaný fond stále ukládá do pronajatých místností firmy GRIOS, kde bylo v roce 2005 nutno pronajmout další místnost. Situaci poněkud pomohla výstavba nové budovy a s tím související uvolnění prostor ve sklepě hlavní budovy, nicméně časová rezerva pro ukládání fondu ani tak nepřesahuje horizont 5-8 let.

Kladně je třeba hodnotit výměnu a restaurování části vitráží v červeném kostele. Tento zásah sice na určitou dobu omezil výpůjčky z tohoto poměrně frekventovaného depozitáře a sám o sobě nestačí pro uvedení kostela do stavu, který by alespoň vzdáleně připomínal vhodný sklad knih, ale alespoň zasklení chybějících oken bude mít na fond jistě pozitivní efekt. Oprava vitráží by měla pokračovat v roce 2006.

Knihářská dílna

VKOL v roce 2005 stejně jako v předchozích letech využívala dvou knihářských pracovišť. Jednak vlastní knihářské dílny, jednak dodavatelské firmy z Laškova. Plán se splnit

nepodařilo, důvodem byl fakt, že v některých obdobích roku nebyl k dispozici dostatek nových knih vyžadujících ochrannou vazbu, deficit se tedy alespoň v dílně VKOL kompenzoval vyšším objemem převazeb starších poškozených svazků. Jedná se však o časově náročnější práci, proto se výkony nedostaly na úroveň předchozích let. Vzhledem k těmto skutečnostem, a také proto, že rozdíl oproti plánovanému výkonu není nijak propastný, není třeba hodnotit nižší výkony dramaticky.

Restaurátorská dílna

Pracovnice restaurátorské a konzervátorské dílny v roce 2005 pracovala v průběhu celého roku převážně na dezinfekci a opravě plesnivých a poškozených novin. Zpracovala jich 49 svazků. Součástí těchto prací byly také postřiky proti plísním prováděné na postižených místech sklepa. Během roku také byly dokončovány práce na historických katalogích VKOL a provedeny některé další práce (měření kyselosti lepenek, paspart a prokladového papíru u barokních kreseb, výroba krabic).

Revize fondu

Revize fondu v roce 2005 zrevidovala 103 338 svazků, tedy o něco více, než je zákonem stanovený objem 5 % fondu. V tomto čísle je zahrnuta také revize podsbírek v Centrální evidenci sbírek (středověké rukopisy, knihovna pánů z Vrba, dantovská sbírka a barokní kresby), která probíhá každoročně. Dále byla provedena druhá revize ztrát z roku 2003 (celkem 620 svazků, nalezeno bylo 35) a superrevize ztrát z roku 2002 (602 svazků, nalezeno 39).

Revize úspěšně vykonávala také jiné činnosti než vlastní revizi fondu, jako je doplňování nekompletních záznamů, vyřizování náhrad, dohledávání nevyřízených čtenářských požadavků nebo zejména správa místního katalogu. Pracovnice úseku revize se však výrazně podílely především na letním stěhování novinového fondu z hlavní budovy do budovy nové.

Zpětné řazení a expedice knih z pobočných skladů

Po dlouhé době se stalo, že celkový roční výkon ve zpětném řazení knih byl nižší než v roce předchozím. Tento fakt však nebyl ani tak způsoben menším zájmem čtenářů o knihy, jako spíše dlouhodobým uzavřením knihovny pro veřejnost a také zablokováním části fondu pro výpůjčky z důvodu restaurování vitráží v kostele. Skutečností je, že objemy knih, které bylo nutno zpětně vřazovat na regály, trvale stoupají. Proto je pozitivní, že se díky organizačním změnám v odděleních SFHF a PS podařilo pro oblast zpětného řazení zajistit další síly v podobě Z. Vraštila a J. Heitela.

Úsek historických fondů

V roce 2005 se studovna historických fondů přestěhovala do nové budovy VKOL. Stěhování probíhalo v průběhu září 2005, tak aby byla v den otevření knihovny opět k dispozici badatelům. V průběhu dalších dvou měsíců se pracovníci věnovali uspořádání příruční knihovny a celkovému uspořádání nových, velkorysejších prostor. Trezor nebyl prozatím přestěhován. Důvodem jsou problémy s dodržením požadovaných podmínek. Ve skladech napojených na klimatizaci kolísala teplota i vlhkost. Z tohoto důvodu byly přestěhovány rukopisy a prvotisky pouze v nezbytných případech.

Studovna historických fondů byla využívána zejména k prezenčnímu studiu příslušných dokumentů, poskytovala informace zájemcům z řad odborné veřejnosti, zajišťovala pořizování kopií a mikrofilmů.

V rámci několikaletého projektu *Memoriae Mundi Series Bohemica* (VISK 6) bylo digitalizováno celkem 11 rukopisů vzniklých před r. 1500. V současné době je na www

stránkách VKOL prostřednictvím Digitální knihovny zájemcům zpřístupněno 63 titulů, z toho 56 rukopisů. K digitalizaci na rok 2006 bylo vybráno 8 rukopisů 11.-16. století. V projektu *Knihovna 21. století* bylo v IRKT (posléze změněno na fakultu restaurování univerzity Pardubice) restaurováno 8 starých tisků. Na rok 2006 bylo k restaurování vybráno 6 starých tisků.

Firmou Elsys byl digitalizován 1 prvotisk a 555 mapových listů z fondu VKOL. Prvotisk a 201 již zpracovaných mapových listů byly zpřístupněny v digitální knihovně VKOL.

V lednu byl v restaurátorské dílně nalezen chybějící rukopis M III 16.

Byly vytvořeny minimální záznamy pro středověké rukopisy. Tím byl zkompletován základ elektronického katalogu našich historických fondů. Záznamy budou postupně rozšiřovány na úroveň úplných záznamů. Byla provedena zevrubná kontrola prvotisků. Prvotisky obsahuje 1215 svazků. V těchto svazcích je 1863 prvotisků. Přibližně u 30 signatur doposud není jisté, jde-li o inkunábuli či postinkunábuli. Záznamy prvotisků je potřeba doplnit zejména o bibliografické a provenienční údaje. Průběžně byla doplňována a aktualizována databáze mapující uložení starých tisků ve studovně HF. V iluminovaných rukopisech byl původní nevyhovující transparentní papír chránící iluminace nahrazen japonským papírem s neutrálním PH a nižší gramáží. Během roku 2005 byl dokončen soupis starých tisků pocházejících z knihovny litoměřických dominikánů. Pracovníky HF byly ze skladu přivezeny staré tisky údajně patřící olomouckým dominikánům. Další třídění těchto knih bude probíhat na základě restitučních požadavků a dokladů o zabavení těchto tisků.

Vzhledem k časové náročnosti stěhování a prací s ním souvisejících nebyl dodržen plán a neproběhlo naplánované zpracování 150 kusů starých tisků z rezervních fondů.

14. ročník odborné konference Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska pořádaly VKOL a Sdružení knihoven ČR ve dnech 22. a 23. listopadu. Bylo zvoleno téma – *Architektura knihy (forma, obsah a jejich tvar)*. Na konferenci zaznělo 15 z 18 přihlášených příspěvků, které budou publikovány v chystaném sborníku. Vydání sborníku je plánováno na duben-květen 2006.

V době uzavření knihovny se pracovníci HF podíleli na stěhování vázaných novin do nové budovy a stěhování vlastní studovny HF. Do nové studovny HF byl rovněž přestěhován lístkový katalog starých tisků z hlavního katalogu. Trezor v nové budově se od počátku potýkal s problémy klimatu – knihy do něj byly prozatím umístěny pouze v nezbytných případech.

V roce 2005 poskytla knihovna zápůjčky historických fondů na 2 výstavy. 3 staré tisky byly zapůjčeny NKP na výstavu „Rytíř smutné postavy v Čechách“. MU bylo zapůjčeno 5 alb kreseb určených na výstavu „*Italská kresba 17. st. Sbírká Antonína Martina Lublinského ve Vědecké knihovně v Olomouci*“. Správa Pražského hradu požadovala zápůjčku Bible Boskovické pro výstavu „*Karel IV. - císař z Boží milosti*“. Zápůjčka byla zamítnuta především z bezpečnostních důvodů – výstava měla probíhat v Praze a New Yorku.

Bylo prodáno 20 CD v rámci nabídky digitální knihovny VKOL. V roce 2005 bylo ve studovně HF vyřízeno 1060 elektronických žádank a v 537 případech šlo o žádanky lístkové, případně o zápůjčky z příruční knihovny HF. Bylo vyřízeno 10 zahraničních dotazů. Ve studovně proběhlo 16 odborných seminářů a exkurzí – semináře zaměřené na práci s historickými prameny několikrát absolvovali posluchači FF UP, CMTF a IRKT.

SFHF v číslech

Vazby			
Měsíc	Dílna VKOL	Převazby	Dílna Laškov
Leden	602	95	550
Únor	575	70	600
Březen	550	65	550
Duben	636	118	600
Květen	577	100	650
Červen	695	43	750
Červenec	441	25	313
Srpen	652	106	809
Září	600	0	450
Říjen	418		508
Listopad	1150		1125
Prosinec	734	69	550
Celkem	7630	691	7455

Revize fondu				
Měsíc	MK	Kopie	Revize signatur	Počet signatur
Leden	411	155	1-7.000	10697
Únor	2002	399	podsbírky v CES, 7.000-10.000	5668
Březen	4083	415	podsbírky v CES, 10.001-18.000	11065
Duben	2250	243	18.001-30.000	17541
Květen	1189	200	30.001-40.000	12810
Červen	1718	275	40.001- 45.000	9932
Červenec	829	142		
Srpen	1549	267		
Září	1649	199		
Říjen	1022	205	45.001-50.000	7491
Listopad	1326	205	70.001-75.000	23202
Prosinec	2869	124	druhá revize 2003, superrevize 2002, 75.001-76.000	4932
Celkem	20897	2829		103338

Zpětné řazení a expedice knih					
	Zpětné řazení			Žadanky	
Měsíc	Hl. sklad	Ext. sklady	Celkem	Počet	Kladně vyřiz.
Leden	17473	8929	26402	3886	3630
Únor	16072	8753	24825	4594	4262
Březen	18575	10273	28848	5345	4912
Duben	18006	11881	29887	4857	4466
Květen	20153	9808	29961	4309	4025
Červen	19120	8802	27922	4661	4334
Červenec	8123	4148	12271	1695	1545
Srpen	2590	2690	5280	240	234
Září	5484	1185	6669	645	600
Říjen	22073	10811	32884	5162	4691
Listopad	18308	9410	27718	4617	4269
Prosinec	17126	8259	25385	3459	3196
Celkem	183103	94949	278052	43470	40164

B. Služby uživatelům knihovny

5. PŮJČOVNÍ SLUŽBY

Půjčovní služby knihovny v roce 2005 fungovaly naprosto rutinně bez zásadnějších výkyvů nebo problémů. Kromě velkého uzavření knihovny přes prázdninové období kvůli stavebním pracím oddělení Půjčovní služby poskytovalo služby dle běžných pravidel v rutinním provozu, v obvyklých lhůtách, s dostatečným personálním obsazením.

Běžná otevírací doba knihovny hod.	tj.	pondělí - pátek	8.30 – 19.00
		sobota	9.00 - 13.00 hod.

Omezení provozu hod.	tj.	- 1.7. – 15.7.	(prázdninový provoz)
		- 27.12. – 30.12.	(mezivánoční provoz)
		pondělí + středa	11.30 – 19.00
		úterý + čtvrtek + pátek	8.30 – 15.15
hod.		sobota	zavřeno

Úplné uzavření provozu	- oficiální kalendářní svátky
	- 16.7. – 30.9. (mimořádné stavební práce)
Mimořádné otevření knihovny	- 1.10 – 2.10. (po dlouhodobém uzavření knihovny)
	tj. sobota + neděle 8.30 – 19.00 hod.

Možnost objednávání přes PC (tzv. OPAC) v knihovně i mimo ni (přes www)	ano
Možnost objednávání přes klasickou papírovou žádanku	ano

Provozy knihovny organizačně patřící pod odd. PS v hlavní provozní budově Bezručova 2:

- výpůjční pult
- expedice výpůjčního pultu (+ pomocné síly expedice)
- volný výběr novinek (a registrace čtenářů)
- německá knihovna (studovna)
- studovna pro handicapované (tzv. galerie AV studovny)

Provozy knihovny organizačně patřící pod odd. PS v nové provozní budově Bezručova 3:

- studovna vázaných novin
- fotodílna
- MVS -pasivní (česká i zahraniční)
- aktivní (česká)
- aktivní (zahraniční) - MMVS

Počet obsluhujících pracovníků výpůjčního pultu -	4+4
Počet obsluhujících pracovníků volného výběru (registrace) a německé studovny	1+1
Počet obsluhujících pracovníků studovny vázaných novin	1+1
Počet expedientů pro donášení dokumentů	3+3(+2)
Počet pracovníků úseku MVS (+ fotodílna)	2(+1)

Lhůta pro donášení dokumentů ze skladů hlavní budovy (Bezručova + Kostel) za 2 hod.
Lhůta pro dovoz dokumentů ze skladů mimo hlavní budovu (tzv.mimo) - příští den v 13 hod.

ZÁKLADNÍ VÝPŮJČNÍ ÚDAJE oddělení Půjčovni služby v roce 2005:

Měsíc 2005	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pozn.							*	**	**	**		*
Celkové výpůjčky	39086	40346	44922	42071	38012	38870	18465	1789	2715	47314	42080	37774

* částečně omezený provoz

** zcela uzavřený provoz

Celkové výpůjčky dokumentů VKOL v roce 2005 393 444 ks

- celkový výsledek roku 2005 ve výpůjčkách byl ovlivněn uzavřením knihovny na 2,5 měsíce v prázdninovém období (stavební práce)
- číselné porovnání celkových výpůjček v roce 2003 - 432 543 (2 týdny uzavřeno)
- 2004 - 422 731 (4 týdny uzavřeno)
- měsíc říjen 2005 byl rekordní v historii knihovny (v měsíčních výpůjčkách) – 47 314 půjčených dokumentů (předtím rekordní výsledek - 46 760 v březnu 2004)
- podíl jednotlivých druhů výpůjček na celkovém počtu výpůjček (393 444 ks = 100 %):
 - dokumenty mimo knihovnu osobně 318 471 (81 %)
 - dokumenty v knihovně 29 021 (7,5 %)
 - dokumenty mimo knihovnu poštou / MVS a cirkulace zahr.čsp. 10 325 (2,5 %)
 - časopisy v knihovně 35 627 (9 %)

Z údajů je zřejmý klesající trend všech druhů výpůjček vyjma absenční výpůjčky.

Procento kladně vyřízených žádanek o výpůjčku dokumentu ze skladu 95,6%

Zmíněné procento by se mělo v průběhu příštího roku zvýšit až na cca 97-98%, neboť bylo postupně přijato a realizováno systémové opatření směřující k opětovnému donesení nevyhledaných dokumentů (většinou z důvodu časové prodlevy ve zpětném řazení dokumentů do skladu po jejich vrácení)

Pracovníci expedice každodenně v půlhodinových intervalech získávají z tiskárny elektronické objednávky a dokumenty fyzicky donášejí (z hlavní budovy a skladu-kostela)

Průměrně se každý měsíc zabývají cca 17 000 – 23 000 objednávkami na dokumenty od čtenářů

Počet upomínek uživatelům na nevrácené dokumenty 34 839

V posledních letech se pohybuje počet upomínek v rozmezí 30 000–45 000 v závislosti na délce uzavření knihovny a dalších souvisejících faktorech. Uživatelé mohou mít aktivovanou elektronickou službu VARUJ s krátkým upozorněním na blížící se konec výpůjční lhůty dokumentu. Pravidelně jako každý rok probíhala „upomínací akce“ s názvem „Hol 6“ s cílem upomenout doporučeným dopisem uživatele se 4.+5.upomínkami na nevrácené dokumenty z období červenec 2004 – červen 2005 – se souvisejícími právními a soudními důsledky.

Elektronické služby knihovny – zasilání oznámení uživatelům elektronickou cestou:

- podíl uživatelů knihovny s aktivní e-mailovou adresou nebo mobilním spojením pro posílání sms zpráv (např. oznámení o rezervaci, upozornění, upomínky, atd.) 88 %
- podíl uživatelů knihovny se zaktivizovaným elektronickým upozorněním „varuj“ posílaným před uplynutím výpůjční doby dokumentu 76 %
- podíl elektronických oznámení o nachystaném rezervovaném dokumentu k půjčení z celkového počtu zaslaných oznámení (včetně klasické poštovní papírové cesty) 95 %

Meziknihovní výpůjční služba (MVS) – pasivní

Celkový počet zaslaných dokumentů MVS z VKOL do jiných knihoven 7594 svazků

- z toho kopií 1 008
 - z toho do zahraničních knihoven 418 svazků
 - z toho kopií 164
 - celkový počet žádostí o MVS z jiných knihoven 7 340 žádostí
- je nižší než počet opravdu zaslaných dokumentů (důvod: vícesvazková díla)

Nejvíce bylo poskytnuto dokumentů službou MVS (výpůjčky či kopie) z knihovního fondu VKOL v roce 2004 těmito knihovnám: FPF Slezská univerzita Opava, Městská knihovna Šumperk, Knihovna V. Priessnitze v Jeseníku, Městská knihovna Bílovec, Městská knihovna Mohelnice, Knihovna P. Bezruče Opava, Městská knihovna Javorník, Městská knihovna Český Těšín, Krajská knihovna F. Bartoše Zlín, Ostravská univerzita v Ostravě a další. Jednalo se především o moravské knihovny, přibývá však čím dál více knihoven českých. Knihovna tedy i v tomto směru dobře plní svou krajskou funkci.

- způsob vyřízení žádostí o výpůjčku MVS z fondu VKOL:

Způsob:	100 % celkem
Kladně vyřízeno	96,1 %*
u nás půjčeno	1,8 %
Nemáme ve fondu	0,6 %
Jiný důvod negativ. vyřízení	1,5 %

* knihovny službou MVS velice málo žádají dokumenty, které by nebyly ve fondu VKOL. Díky on-line přístupu do elektronického katalogu knihovny přes www mají aktuální přehled o stavu fondu

Složení kolektivních čtenářů (MVS) neboli knihoven podle územního rozložení se v posledních letech pohyboval a stále pohybuje zhruba na úrovni cca 50 % Morava a Slezsko, 30 % Čechy a 20 % zahraničí.

Žádosti pasivní MVS jsou vyřizovány v nejkratší možné lhůtě (cca 2 dny) v závislosti na dostupnosti dokumentů ve skladu. Žadatelé jsou většinou knihovny nižšího typu (především na úrovni městských moravských knihoven), pro které je naše knihovna důležitým zdrojem dokumentů a informací.

V pasivní MVS se používá evidence v Excelu od roku 1999, čtenářské průkazy jsou zavedeny na jednotlivé knihovny a jejich výpůjčka je evidována v elektronickém knihovním systému Aleph 500.

Obecně je pasivní MVS VKOL velice vyhledávána vzhledem ke vstřícnosti a rychlosti půjčování, speciálně potom u speciálních fondů odbornými institucemi typu muzea, archivy a ústavy AV ČR. MVS VKOL tak tvoří velice pozitivním způsobem dobrý obraz knihovny mezi jinými knihovnami v ČR.

Kancelář pasivní MVS byla až do podzimu na stálém místě v hlavní provozní budově, od podzimu se pak přestěhovala do nové provozní budovy naproti hlavní budově. Přejímka pošty související s MVS a odesílání pošty MVS zůstává taktéž na vrátnici hlavní budovy.

Meziknihovní výpůjční služba (MVS) – aktivní – z České republiky.

Celkový počet získaných dokumentů aktivní MVS z ČR pro uživatele VKOL	1 824
- z toho knih	925
- z toho kopií	899
- celkový počet žádostí (objednávek)	2 816

Vyšší počet žádostí než získaných dokumentů je ovlivněn především zjišťováním přítomnosti zahraničních dokumentů na území ČR v NK Praha (s většinou negativním výsledkem), v malé míře potom nezískáním dokumentu z jiné knihovny (nelze půjčit, ztráta, atd.) a přeposíláním do jiné knihovny.

Pracovnice aktivní MVS eviduje, sleduje a vyřizuje požadavky MVS v aplikaci MVS elektronického knihovního systému Aleph ve verzi 14.2.

Služba MVS je pro uživatele VKOL zdarma – za získané dokumenty; za získané kopie se platí dle počtu stran (Ceník VKOL).

K vyhledávání žádaných dokumentů na území ČR se používají různé jednotlivé a souborné elektronické katalogy na www, informační elektronické brány, používají se stabilně elektronické formuláře jiných knihoven, využívají se dle možností elektronické databáze ke stahování plných textů článků.

V závislosti na druhu a stáří dokumentu a ochotě a možnostech jiné knihovny vyřídit požadavek VKOL se pohybuje délka komplexního vyřízení požadavku od několika hodin do několika dnů (kromě speciálních případů).

Zájem o tuto službu je celkově stabilní. Je tu možné pozorovat určitý odklon od půjčování dokumentů z velkých knihoven, a naopak přesun k půjčování z knihoven menších, většinou městské úrovně, což bývá často rychlejší.

I toto pracoviště MVS bylo přesunuto do nových prostor provozní budovy knihovny Bezručova 3 (spojené s obsluhou studovny vázaných novin).

Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba (MMVS) – aktivní – ze zahraničí

Celkový počet získaných dokumentů aktivní MMVS ze zahraničí pro uživatele VKOL 2.153

- z toho knih 1 125
 - z toho kopií 1 028
 - celkový počet žádostí (objednávek) 2 416
-
- počet požívaných souborných zahraničních katalogů k vyhledávání: 20
 - počet institucí v ČR, které využívají (kromě jednotlivých uživatelů VKOL) tuto službu: 21
 - počet zahraničních knihoven, se kterými byla MMVS VKOL ve služebním styku: 264
 - počet zahraničních států, se kterými byla MMVS VKOL ve služebním styku: 15
 - zahraniční stát, ze kterého bylo půjčeno nejvíce dokumentů do VKOL: Německo
 - zapojení VKOL do zahraničních kooperačních systémů a databází umožňující rychlejší vyřízení objednávek dokumentů
 - SUBITO Berlin
 - BIBSYS (Norsko)
 - OCLC (USA) přes NK ČR Praha
 - způsob plateb uživatelem VKOL za zprostředkování zahraničního dokumentu
 - paušálně dle Ceníku VKOL
 - způsob plateb VKOL zahraničním knihovnám za výpůjčku dokumentů
 - bankovní převod dle faktury
 - mezinárodní poštovní poukázky
 - IFLA Vouchers (1, ½)
 - (platební poukázky a vouchery získává knihovna – nákupem, příjmem od zahraničních knihoven za výpůjčku, darem (Vouchery od NK Praha)

I toto pracoviště bylo v rámci MVS přesunuto do nových prostor nové provozní budovy Bezručova 3.

Uživatelé VKOL

Celkový počet aktivních uživatelů VKOL (tj. s platným průkazem v roce 2005) byl 11 750.

Uživatelům VKOL se vydávají trvalé průkazy vždy s platností na jeden kalendářní rok od data vydání, poté je možné platnost průkazu prodloužit opět o kalendářní rok.

Roční poplatek pro uživatele knihovny zůstal v průběhu roku stejný.

Počet aktivních uživatelů VKOL je v posledních letech stabilně vysoký.

Počet čtenářů podle kategorií v %:

Kategorie 01	Řadový – nevýdělečný	70,9 %
Kategorie 02	Řadový – výdělečný	19,6 %
Kategorie 05	Řadový – kolektivní	0,1 %
Kategorie 11	s rozšířenými právy	2,1 %
Kategorie 12	Knihovny požadující MVS	5,2 %
Kategorie 13	Knihovny požadující cirkulaci zahr.čsp.	0,4 %
Kategorie 15,16,21,22	Interní kategorie knihovny	1,7 %
Celkem		100 %

Specializované studovny půjčovných služeb – studovna vázaných novin

Celkový počet půjčených novinových svazků 4 638

- počet uživatelů studovny vázaných novin 1 627
- bylo omezeno půjčování některých starších novinových svazků ve špatném stavu (před převazbou)
- do elektronického systému knihovny byly doplněny další záznamy především novinových titulů s konkrétními rozpisy jednotlivých periodických částí (jednotek) k možnému objednávání přes PC
- díky výše uvedenému opatření a doplnění byly uživatelé knihovny více vedeni k elektronickému objednávání (cca 90–95 %) místo ručního na klasické papírové žádanky
- nadále dochází jednoznačně k prohlížení spíše starších novinových ročníků místo novodobějších (cca 2-3 roky)
- díky zvýšenému zájmu o novinové svazky docházelo výjimečně i k měsíčním výpůjčkám novin na úrovni 1 000 svazků
- před zapůjčením novinového svazku uživateli dochází díky obsluze studovny k očištění novinového svazku a jeho eventuální označení čárovým kódem k elektronické evidenci
- na donášení novinových svazků byl určen speciální expedient
- studovna vázaných novin se od října 2005 přestěhovala do nových prostor budovy Bezručova 3 s širokým zázemím a technickým vybavením
- některé (především regionální) tituly novin jsou ve studovně přístupné pouze v mikrofilmové podobě kvůli ochraně starších svazků
- studium starších novinových svazků je využíváno nejen jednotlivci, ale i různými organizacemi s badatelským historickým zájmem (např. univerzity, vědecké ústavy Akademie věd ČR, atd.)

Poznámky k činnosti oddělení Půjčovní služby (PS) v průběhu roku 2005:

Oddělení PS spolupracovalo při vyhotovování zakázek uživatelů na xerokopie (přes PC) s firmou Olimpex (kopírovací přístroje – pronájem prostoru v knihovně).

Při registraci uživatelů knihovny byla studentům Univerzity Palackého v Olomouci nabízena možnost používat jako průkaz do knihovny jejich ISIC kartu (s nahreným kódem knihovny).

Oddělení PS provádělo velké periodické roční upomínací akce (H5, H6).

V oddělení PS došlo v průběhu roku k mnoha personálním výměnám a organizačním změnám (stejně tak k prostorovým přemístěním).

Pracovníci výpůjčního pultu pracují v systému 4+4 (střídání směn) k zajištění bezproblémové obsluhy čtenářů.

Bezproblémovému provozu oddělení PS pomohla velká oprava nákladního výtahu pro expedici dokumentů.

Oddělení PS se připravovalo na velké letní zavření knihovny, přestávku využilo pro revizní a úklidové práce, pomoc při stěhování fondů a kanceláří do nové provozní budovy Bezručova 3, zpracovávání nezpracovaných fondů, atd. Uživatelům knihovny bylo umožněno v době uzavření knihovny vracet půjčené dokumenty.

V době omezeného provozu knihovny mezi vánočními svátky byla návštěvnost knihovny na cca 50-60% provozu běžného, což potvrdilo oprávněnost otevření knihovny, byť právě s omezeným provozem.

Kromě uzavření knihovny bylo pro oddělení PS problematické z organizačních, prostorových a jiných důvodů: otevření knihovny mimořádně (po dlouhém uzavření) dne 1-2/10, výpadek systému 28-29/11, příprava na zvládnutí nové verze elektronického systému Aleph 500 (prosinec).

Průběžně v průběhu roku byly přijímány od uživatelů náhrady za ztracené, zničené nebo jinak nevrácené dokumenty (stejným výtiskem, jiným výtiskem nebo finančně).

V oddělení PS se v průběhu roku vystřídal na praxi několik praktikantů z Olomouce a Brna.

Ve studovně handicapovaných byla zrušena obsluha – pomoc asistentů, handicapovaní uživatelé si dokážou pomoci sami a v případě nutnosti si obsluhu přivolají.

V oddělení PS jsou prověřovány stabilně tzv. „nulky“ neboli volné knihy nedonesené ze skladu, ještě nezaložené po vrácení, k opětovnému donesení žádajícímu uživateli.

Fotodílna

Celkový počet zpracovaných fotoprací (ks) 42 053

- statisticky jsou počítána pole filmu (mikrofilmu) – pozitivní kopie i mikrofilmy
- fotodílna byla v průběhu roku demontována a přesunuta do nové provozní budovy knihovny Bezručova 3
- stěhování, zařizování „nového“ prostoru, úprava techniky, uzavření knihovny o prázdninách, atd. se tak částečně podepsalo na plynulosti výkonů fotodílny a její obsluhy. Několik měsíců bez běžného provozu se nakonec i přes velké výkony v měsících ostatních projevilo na celkovém objemu zakázek
- byly prováděny i fotopráce souvisící s projektem VISK 7 Kramerius (ochranné mikrofilmování novinových svazků)
- fotopráce byly prováděny na objednávku jak pro jednotlivce i organizace
- fotopráce byly prováděny především z novinových svazků formátu III, IV, ale i ze starých tisků (knih starších roku 1800)
- fotografa se také významně podílela na různých výstavách a akcích knihovny

Specializované studovny půjčovních služeb – volný výběr novin a registrace čtenářů

- ve volném výběru novin se vystavovala nová odborná literatura, přicházející do knihovny
- docházelo k pravidelné obměně vystavované literatury dle pravidelných dávek nové literatury z oddělení SFHF (vyřazování literatury do skladu, označování nových dokumentů dle MDT, atd.)
- byly vystavovány nové čtenářské průkazy a prodlužována platnost již vystavených průkazů
- obsluha podávala novým uživatelům knihovny základní informace o knihovně, předávala Knihovní řád, směřovala k informační službě knihovny, atd.
- v místnosti registrace a volného výběru novin byly rovněž vydávány, vráceny, evidovány a účtovány nachystané výpůjčky MVS/MMVS pro uživatele, stejně tak i vyhotovené objednané fotopráce (na podzim pak tato administrativa byla přesunuta do studovny vázaných novin v nové provozní budově Bezručova 3)

Exkurzní, propagační a výstavní činnost

Počet exkurzí (skupin) ve VKOL 70

- počet účastníků exkurzí (tj. zmíněných 70 skupin) 1 836
- exkurzní návštěvu prováděly většinou školy, méně profesní skupiny
 - školy: většinou střední, méně vysoké
 - střední školy jak z Olomouce, tak z blízkých moravských měst a obcí
- všechny exkurze byly postaveny jako průřez službami knihovny (studovna, katalogy, atd.)
- exkurze ve výjimečných případech prováděli kromě pracovníka PS i pracovníci jiných oddělení (IS, ORSKOK, AK)
- základní propagace služeb knihovny je i nadále prováděna formou letáků (malý základní o VKOL, malý základní o elektronickém katalogu), dále jsou k dispozici pohlednice, aktuální vývěsky a nástěnky, atd.
- vliv na počet exkurzí mělo jistě i dlouhodobé několikaměsíční uzavření knihovny

Počet vlastních výstav VKOL (a výstav, na kterých se VKOL podílela) 28

- výstavní činnost je pouze doplňkovou službou knihovny
- výstavy jsou většinou neprofesionálního charakteru
- k výstavním účelům slouží většinou chodbové prostory 1. patra hlavní provozní budovy knihovny Bezručova 2 s různými výstavními skříněmi, nástěnkami, rámy a vitrínami
- knihovna pořádá výstavy jak z vlastních fondů a ve vlastní režii, tak i na požádání jednotlivců a skupin (organizací)

Přehled akcí a výstav VKOL v roce 2005:

Název akce	Datum akce	Poznámka
Michal ENDE – výstava knih	Leden 2005	Přes GI Praha /ve VKOL/
Michal ENDE – čtení z díla	Leden 2005	Přes GI Praha /ve VKOL/
Ekologický seminář	Únor 2005	S Českým ekologickým ústavem /ve VKOL/
Jindřich ŠTREIT – fotografie SPOLU	Únor-březen 2005	S Agenturou SPOLU Olomouc
Seminář Bariéry v nás /problematika handicapovaných/	Březen 2005	Se SKIP - v rámci BMI 2005 /ve VKOL/
Jaromír KONEČNÝ – Slam poetry	Duben 2005	Přes GI Praha /na UPOL/
Německá literatura v českém překladu	Duben 2005	Přes GI Praha
Seminář Portál veřejné správy	Červen 2005	S Ministerstvem informatiky ČR /ve VKOL/

Dětské knížky, ilustrace a říkadla	Červen - červenec 2005	K MDD 1.června
Dny evropského dědictví 2005 – Červený kostel /prohlídka/	Září 2005	V rámci DED 2005 / 2500 návštěvníků/
Italská kresba 17.století – výstava	Září – listopad 2005	V režii a prostorách Muzea umění Olomouc /i z fondu VKOL/
Konference – Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska – 2006 - s názvem „Architektura knihy“	Listopad 2005	VKOL+SDRUK ČR v Muzeu umění Olomouc
Jiří LOUDA – heraldik /k 85.narozeninám/	Říjen – listopad 2005	VKOL
Podoby Berlína / Berlin	Listopad 2005	Přes GI Praha ve VKOL
Konference AEDUCA 2005	Listopad 2005	Naše účast na konferenci – veletrhu UP Olomouc
Antonín Pospíšil dětem	Listopad 2005	Zápůjčka knih na výstavu do Muzea Komenského v Přerově
Historie hradu SOVINEC	Celoročně	Naše publikace /školní ročenky/ zapůjčené na hradě Sovinci
Seminář IFLA 2005 zblízka	Prosinec 2005	Na Krajském úřadě Olomouckého kraje, v režii VKOL
Seminář DATABÁZE EBSCO	Prosinec 2005	VKOL
Soudní zápůjčky	Pro účely soudního řízení /na základě trestního řádu/	1x Okresní soud Olomouc 1x Okresní soud Cheb
Jiří LOUDA – heraldik /k 85.narozeninám/	Prosinec 2005	Zápůjčka VKOL do knihovnické školy v Olomouci
Rytíř smutné postavy v Čechách / Cervantes/ - výstava	Říjen, listopad 2005	V režii a prostorách Národní knihovny v Praze – zápůjčka VKOL
Kulturní a literární výročí (výstavka) – 5 x	V průběhu roku /1.pololetí/	Malé výstavky IS VKOL

Mezi nejvýznamnější výstavní akce v roce 2005 počítá knihovna výstavu fotografií Jindřicha Štreita, výstavu heraldiku Jiřímu Loudovi a Dny evropského dědictví – opětovné otevření Červeného kostela.

Německá knihovna

Čtenáři VKOL mají možnost od roku 1995 navštěvovat i specializovanou cizojazyčnou studovnu – německou knihovnu, která tvoří nedílnou součást oddělení půjčovních služeb. Německá knihovna (dále jen NK) byla zřízena Goethe-Institutem Mnichov a jeho pobočkou v Praze (dále jen GI).

Vybavení NK je všestranné, důraz je kladen nejen na moderní německou literaturu, ale také na nejnovější učebnice německého jazyka, ke kterým jsou též dodávány audiokazety. Dále pak na učební texty a pracovní sešity, určené k přípravě na zkoušky z německého jazyka, podklady pro získávání osvědčení a certifikátů. Součástí vybavení NK jsou rovněž i videopřehrávač, Hi-Fi věž na MC a CD a osobní počítač.

Hi-Fi věž a video jsou převážně využívány při exkurzích. Návštěvníci NK tak mají možnost seznámit se s různými médii v NK a s jejich použitím při studiu německého jazyka.

Na PC je, dle požadavků GI Praha, stanoven limit pro vyhledávání na Internetu na půl hodiny (používání elektronické pošty je zakázáno), nově je k dispozici i elektronický katalog VKOL. Bohužel ani v roce 2005 nebylo možné vyhledávat v katalogu v jiném než v českém jazyce.

Samoobslužný kopírovací stroj, který poskytl GI pro NK již dosloužil na konci roku 2004 a byl nahrazen novějším, který však už provozuje soukromá firma. Vzhledem k připravovaným stavebním pracím a uzavření VKOL byl samoobslužný kopírovací stroj z NK odvezen.

Na základě uzavřené smlouvy mezi Vědeckou knihovnou v Olomouci a GI Praha, dochází ze strany GI k dlouhodobé zápůjčce knih a jiných materiálů, které jsou každoročně dodávány do fondu německé studovny. Čtenáři mají k dispozici velké množství různých druhů dokumentů, vztahujících se k německé historii, literatuře, jazyku, cestování, vědě, kultuře atd. Mohou si tak absenčně vypůjčit nejen knihy, ale i videokazety, audiokazety, hudební CD, CD-ROMy. Prezenčně mají k dispozici noviny a časopisy. O německou studovnu, s takto samostatně vyčleněným fondem, je především mezi středoškolskými a vysokoškolskými studenty velký zájem.

Čtenáři a další návštěvníci VKOL jsou pravidelně informováni o aktualitách z Německé republiky - o cestování, ubytování, turistice i o společenském a politickém životě. Jak už bylo vzpomenuto, nejvíce návštěvníků studovny tvoří hlavně studenti Filozofické a Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, v poslední době také přibývá čtenářů ze středních škol, hlavně z řad gymnaziálních studentů a studentů jazykových škol. Určité procento tvoří i studující při zaměstnání, kteří si touto formou doplňují své jazykové znalosti. Účinnou propagací při získávání nových čtenářů jsou pravidelně pořádané exkurze s odborným výkladem pracovníků VKOL a NK. V roce 2005 bylo provedeno celkem 65 exkurzí (1 431 osob).

I v roce 2005 došlo k personálním změnám v obsazení druhého místa pro práci v NK. Mgr. Miroslav Kozák byl od 1.4. vystřídán Mgr. Ivo Vysoudilem, který však pracoval jen na poloviční úvazek. Proto byla jako další pracovnice pro NK a volný výběr novinek (dále jen VV), zařazena slečna Marcela Kazimírová, pracovnice VKOL u výpůjčního pultu. Marcela Kazimírová pracovala do odchodu Mgr. Ivo Vysoudila také na poloviční úvazek. Po odchodu Mgr. Ivo Vysoudila byla k 1.7.2005 zařazena do NK a VV na plný úvazek.

Také v tomto roce Bc. Magda Hašková objednala knihy a další média do NK a její výběr byl ze strany GI schválen. V roce 2005 byl GI pro NK v Olomouci stanoven rozpočet v

celkové výši pouhých 600 EUR a dále pak 300 EUR na nákup DaF materiálu. Oproti roku 2004 došlo tak ke snížení rozpočtu NK na nákup o 600 EUR.

NK získala některé vybrané knihy z proběhlých výstav (M. Ende, Berlín). Bohužel i v průběhu roku pokračovala další úsporná opatření GI. Byli jsme proto nuceni vybrat nejméně půjčované noviny a časopisy a následně odhlásit jejich předplatné. V NK proto zůstalo předplatné pouhých sedmi časopisů a novin: Spiegel, Literaturen, Sonderpädagogik, Art, Psychologie Heute, Politik a Frankfurter Allgemeine Zeitung. Časopis pro mládež Fluter objednala Bc. M. Hašková prostřednictvím Internetu přímo u nakladatele, který časopis poskytuje zdarma.

Ve dnech 12.-13. ledna 2005 navštívili NK a VKOL ředitel GI pan **Dr. Stephan Nobbe** a paní **Dr. Elisabeth Macan**, vedoucí oddělení informace a knihovny s regionálním pověřením, a to vzhledem k ukončení práce Dr. Macan v Praze a dalšímu vývoji NK ve VKOL. Jednání s nimi vedla ředitelka VKOL paní Ing. Hana Študentová, dílčích jednání se také zúčastnili: PhDr. Helena Veličková, zástupkyně ředitelky VKOL; Mgr. Vladimír Klásek, náměstek ředitelky VKOL; Mgr. Roman Giebisch vedoucí RSKOK VKOL; Bc. Magda Hašková NK VKOL; Dr. Ingebor Fialová-Fürst, vedoucí katedry germanistiky FF UP Olomouc a PhDr. Olga Vomáčková, vedoucí katedry německého jazyka Paed.F UP Olomouc.

Od května 2005 vystřídala ve vedení knihovny GI paní Dr. Macan paní **Dr. Sabine Reddel-Heymann**.

K desetiletému výročí založení NK ve VKOL bylo společně s GI uspořádáno několik kulturních akcí.

V lednu to byla **výstava knih Michaela Endeho a scénické čtení z knihy Nekonečný příběh. Výstava (10.1.-4.2.) i scénické čtení dne 12.1.**, v podání pražského herce Petra Vodičky, se setkaly s velkým ohlasem veřejnosti. Ozvučení zajišťoval pan Bohumil Kraus, který nám navíc pořídil záznam scénického čtení na CD. Na přání čtenářů byly do fondu NK získány z GI některé vystavené knihy.

14. dubna vystoupil v Uměleckém centru UP Olomouc **mistr ve slam poetry pan Jaromír Konečný s Literárním kabaretem**. Literární kabaret byl v německé i české verzi a měl velký úspěch. Pan Jaromír Konečný vystoupil také i v ostatních Německých knihovnách v ČR. Jako první jsme od Uměleckého centra UP získali záznam Literárního kabaretu nahraný na video a DVD pro potřeby NK.

V květnu se statutární město Olomouc zúčastnilo prezentace města na Českém velvyslanectví v Berlíně. Díky dobré spolupráci s MM Olomouce **byla v Berlíně prezentována také NK a VKOL**.

Na podzim uzavřela kulturní akce, pořádané k 10. výročí založení NK, výstava **Podoby Berlína (7.-30.11)**. Výstava aktuálních románů o Berlíně a knih o architektuře a historii města byla podpořena berlínskými nakladateli.

Na všechny tyto akce byla veřejnost upozorněna prostřednictvím plakátů, pravidelně prezentovaných v NK, VKOL, UP Olomouc, SGO, OA Olomouc, Gymnáziu Šternberk a také prostřednictvím médií (tisk, rozhlas, TV).

9. prosince navštívil VKOL kulturní rada Německého velvyslanectví v Praze pan Valentin Gescher. **Také si prohlédl NK a především jej zajímala návštěvnost, propagace němčiny a využití fondu NK.**

Přehled fondu německé studovny a jeho využití v posledních letech:

	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005 *	
	Knih. jedn.	Výpůjčky	Knih. jedn.	Výpůjčky	Knih. jedn.	Výpůjčky
Knihy	5 848	4 026	5 950	5 385	6 006	4 353
Časopisy, noviny	31	1 527	31	1 344	8	1 139
Audiokazety	427	618	427	549	427	357
Hudební CD	99	487	99	453	99	474
CD-ROMy	37	53	40	56	40	67
Videokazety	668	284	671	359	688	276

* V roce 2005 byla NK, kvůli stavebním úpravám ve VKOL, uzavřena od 16.7. do 30.9., což ovlivnilo počet výpůjček u všech médií.

C. Informace, bibliografie

6. INFORMAČNÍ SLUŽBY, BIBLIOGRAFIE

Ústní a telefonické informace

V roce 2005 zodpověděli pracovníci informační služby (IS) celkem 33 803 ústních a telefonických dotazů; z toho odborní pracovníci informační služby v místnosti čtenářských katalogů poskytli 27 005 informací a pracovníci informační služby v hlavní studovně zaznamenali 6 798 informací.

Dotazy se často týkaly všech typů učebnic, zákonů, knih z oblasti lékařství, podnikání a výpočetní techniky. Poptávka byla po informacích zaměřených na literaturu, pedagogiku a historii, značný počet dotazů se týkal i slovníků. Trvale vysoký zájem byl o informace o našich i zahraničních časopisech. Řada čtenářů projevovala zájem o článkovou literaturu. Pracovníci informační služby při zodpovídání těchto dotazů využívali všech bází dat knihovnou budovaných nebo kupovaných, zaměřovali se na seznamování uživatelů s postupy při práci s počítačem. K větší informovanosti čtenářů přispívali pracovníci oddělení výstavkami k měsíčním kulturním výročím a svým podílem na provádění exkurzí.

Písemné informace

1. Písemné informace poskytnuté na vyžádání:

a) bibliografické (7 531 záznamů)	1 126
b) faktografické	-
Celkem	1 126

Nejčastěji byly písemné informace zpracovávány pro jednotlivce, méně pak pro městské knihovny. Zodpovídány průběžně byly dotazy zasílané elektronickou poštou. Během roku 2005 bylo v oddělení vypracováno 73 rešerší. O rešerše je velký zájem z řad studentů. Přehled vypracovaných rešerší za roky 2000-2005 je možné najít na www.stránkách knihovny (oddíl Dokumenty).

2. Novinková služba (dvouměsíční seznamy přírůstků neperiodické literatury z jednotlivých vědních oborů):

Seznamy novinek byly 6x za rok sestaveny a zveřejněny na www.stránkách knihovny (v oddíle Dokumenty). Obsahovaly 19 379 bibliografických záznamů. Od počátku roku 1994 jsou tyto seznamy přírůstků literatury zpracovávány počítačově.

3. Záznamy pro CEZL a další vybraná bibliografická pracoviště:

Pro celostátní evidenci zahraniční literatury při NK a NLK v Praze bylo odesláno 2 013 záznamů.

4. Bibliografické informace z oblasti kultury a umění

Bibliografické informace z oblasti kultury a umění byly sestaveny a na našich www.stránkách zveřejněny 6x ročně. Tyto bibliografické soupisy článkové literatury i nových knižních přírůstků vycházejí z přímé excerpcce celostátních i regionálních periodik z oblasti kultury a umění. Jsou věnovány všeobecným otázkám kultury a kulturní politiky, problematice literatury, divadla, filmu a televize. Bibliografické informace sestavené v roce 2005 obsahovaly 361 záznamů. Počet bibliografických záznamů regionálního charakteru činil v roce 2005 celkem 39 záznamů.

Příruční knihovny

Komplexní doplňování, aktualizace a revize všech fondů příručních knihoven (PK) ve správě oddělení IS probíhaly podle plánu průběžně po celý kalendářní rok.

V roce 2005 bylo do služební PK IS nově doplněno 23 děl – 89 svazků, zpět do skladů bylo zařazeno 123 děl – 240 svazků. Do PK v hlavní studovně bylo v průběhu roku 2005 nově doplněno 45 děl – 63 svazků a zpět do skladů bylo vráceno 93 děl – 134 svazků. Ve stanoveném termínu se uskutečnila celoroční revize knih v hlavní studovně. K 31.12. 2005 bylo v hlavní studovně vystaveno 909 novin a časopisů.

Oborové složení příruční knihovny a volně přístupných periodik v hlavní studovně

OBOR (označ. obor. skupiny)	Příruční knihovna svazků	Volně vyložené časopisy
A. filozofie, teologie	142	47
B. politika	61	62
C. ekonomika, stát, právo, vojenství	310	102
D. historie	177	20
E. zeměpis, vlastivěda	195	46
F. výchova a příbuzné vědy	173	91
G. umění	244	105
H. literární věda	172	60
CH. jazykověda	199	53

I. jazykové slovníky	145	-
J. všeobecné encyklopedie	365	-
vědecké časopisy smíšeného obsahu	-	57
K. přírodní vědy	170	87
L. lékařství, zdravotnictví	214	53
M. zemědělství, veterinářství	71	37
N. technika	80	106
C e l k e m:	2 718	926

Pozn.: Reálný stav svazků, včetně uvedeného počtu titulů volně přístupných periodik v hlavní studovně, odpovídá skutečností zjištěným ke dni 31.12. 2005.

Hlavní studovna

Součástí oddělení IS je hlavní studovna, která zpřístupňuje výše zmíněnou příruční knihovnu. Informační služba v hlavní studovně zprostředkovává prezenční výpůjčky běžného ročníku novin a časopisů, vytváří zkrácené záznamy svázaných periodik, realizuje prezenční výpůjčky ze sbírky českých technických norem a patentů, eviduje v Alephu a rezervuje čtenářům knihy i svázané časopisy přinesené k prezenčnímu studiu.

Studovna AV médií

Tato studovna nabízí poslech hudebních nosičů na šesti poslechových místech, umožňuje přístup k internetu (5 PC+tiskárna) a prohlížení CD-ROMů (1 PC). Během letních měsíců zde proběhly stavební úpravy, které umožnily rozšíření studovny o jednu místnost – sklad CD a MC. Do studovny AV médií přišlo v roce 2005 na internet 4 338 návštěv (5 946 půlhodin), na poslech CD a MC 493 návštěv, na CD-ROMy 370 návštěv, na DVD 132 návštěv. Půjčeno bylo 1 436 CD, 109 MC, 94 CD-ROMů a 1 334 příloh, 233 DVD a 27 videokazet.

Akcesně bylo v roce 2005 zpracováno 1 084 AV dokumentů (934 CD a MC, 8 videokazet, 142 DVD) a 587 CD-ROMů (včetně přílohových).

Speciální dokumenty

V roce 2005 bylo v oddělení IS zpracováno 2 033 patentů, 1 904 norem a 171 fotodokumentů - pohlednic. V hlavní studovně bylo během roku prezenčně zapůjčeno 943 norem.

Publikační činnost

V roce 2005 vydala Vědecká knihovna v Olomouci 4 bibliografické publikace, sborník Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska 2004, Statistické výsledky činnosti veřejných knihoven Olomouckého kraje v letech 2003 a 2004 a 4 čísla revue KROK. V souladu se zákonem byly rozesílány povinné výtisky a navíc byly některé publikace zasílány veřejným knihovnám a knihovnám muzeí a archivů severní a střední Moravy pro studijní a badatelské využívání. Svou nabídkovou povinnost plníme prostřednictvím periodika Knižní novinky.

Vydané publikace

a) Bibliografické publikace

Literární bibliografie severní Moravy: (2003) / [sestavila] Naďa Smékalová. Základem pro výběr osob byla biografická databáze regionálních osobností REGO, z níž byl získán přehled literátů, kteří se na severní Moravě narodili, zemřeli nebo zde působili od 19. století po současnost. Publikace obsahuje knižní díla těchto autorů, recenze a rozhovory.

Jiří Louda: výběrová bibliografie 1948-2004 / sestavili Alexandr Hejmovský, Růžena Karásková, Naďa Smékalová. Brožura vydaná k osmdesátým pátým narozeninám Jiřího Loudy, významného olomouckého heraldika a genealoga a bývalého pracovníka Vědecké knihovny v Olomouci.

Nemovitě kulturní památky Severomoravského kraje 1988-2000 / sestavila Eva Musilová. Soupis obsahuje literaturu knižní, články z novin, časopisů a sborníků k jednotlivým památkám a všeobecné práce o nemovitých památkách v regionech a místech bývalého Severomoravského kraje.

Seznam zahraničních periodik objednaných na rok 2005 knihovnami, ústavy a podniky v Olomouci / sestavila Blanka Sedláčková. Publikace je výstupem z databáze zahraničních periodik.

b) Ostatní publikace

Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska 2004 : lidé okolo knih (autor – tvůrce – recipient) : sborník z 13. odborné konference, Olomouc, 23.-24. listopadu 2004 / připravil Rostislav Krušínský.

Statistické výsledky činnosti veřejných knihoven Olomouckého kraje v letech 2003 a 2004 / sestavili Roman Giebisch, Blanka Kráčmarová.

c) Periodika

Vyšla a byla rozeslána 4 čísla revue KROK. Všechna vydaná čísla jsou dostupná prostřednictvím internetu na stránkách VKOL: <www.vkol.cz>, oddíl dokumenty.

Analytický popis

V roce 2005 bylo excerpováno 23 pravých i nepravých periodik. Záznamy byly ukládány v systému ALEPH ve formátu UNIMARC a pravidelně posílány do Národní knihovny. Celkem vzniklo 3 337 analytických záznamů.

Účast na kooperačních projektech

Do Národní knihovny jsou v rámci kooperačního systému Česká národní bibliografie - články jednou měsíčně zasílány počítačové záznamy článků z vybraných regionálních periodik. Výsledkem kooperace, které se účastní celá řada knihoven ČR, je souborná báze, obsahující především faktograficky přínosné články, články odborné, zprávy a informace o kulturních, sportovních, vědeckých a politických akcích, rozhovory s významnými osobami, recenze apod. Databáze je přístupná buď prostřednictvím internetu na stránkách Národní knihovny nebo na CD-ROM.

REGO - databáze regionálních osobností

Databáze REGO (kooperace s Moravskou zemskou knihovnou v Brně) je průběžně aktualizována a doplňována. Pravidelně byla využívána jako podklad pro přílohu Regionální kulturní osobnosti do revue KROK. Redukovaný výstup z REGA prezentujeme formou kalendária na internetu. Přístup: <www.vkol.cz>, oddíl dokumenty. On line databáze je zpřístupněna uživatelům a patří mezi informační prameny sloužící široké veřejnosti. K 31.12.2005 obsahovala databáze 12515 záznamů.

Technické zpracování publikací

Publikace jsou připravovány v textovém editoru Word. Náročnější z nich se tiskly externě, ostatní se realizovaly pomocí kopírovacích zařízení a dokončovací práce zajistila knihařská dílna VKOL.

D. Automatizace knihovny

7. ODDĚLENÍ AUTOMATIZACE

Sdílená katalogizace a přechod na verzi 16 knihovního systému

V roce 2005 řešilo oddělení automatizace několik úkolů, z nichž ten hlavní (přechod na novou verzi knihovního systému) se odehrál až na konci roku. Předpokladem pro implementaci nové verze byla výměna serveru. Výběrové řízení bylo nutné opakovat, neboť v prvním kole neuspěl z formálních důvodů žádný uchazeč. V druhém kole zvítězil Merit, zakoupen byl nový HP Alpha Tru64 server ES47. Server byl instalován 30. listopadu, vzápětí následovaly:

- instalace databáze Oracle,
- instalace verze 16 knihovního systému a import lokálních demobází
- testování nástroje Upgrade Express pro převod dat do vyšší verze
- cvičný převod všech dat a testování systému
- školení k nové verzi grafického klienta a testovací provoz

Na samotném sklonku roku 2005 pak proběhl ostrý převod dat, aby se od 2. ledna 2006 mohli knihovníci i uživatelé knihovny těšit z vlastností nové verze systému. Změny také doznal čtenářský katalog (přehlednější ovládání). Nová adresa katalogu zní <http://aleph.vkol.cz>.

Druhým zajímavým projektem byla realizace sdílené katalogizace. V první polovině roku byla tak ve spolupráci s Národní knihovnou ČR v Praze a Moravskou zemskou knihovnou v Brně testována nadstavba knihovního systému určená speciálně pro tento účel. Testovací provoz se osvědčil, a tak od července byla zahájena sdílená katalogizace v ostrém provozu. S ohledem na stavební úpravy v knihovně během prázdnin a menší počáteční nasazení jsme v rámci sdílené katalogizace nejprve výrazně méně přispívali než získávali, což se ukázalo na společných hodnotících schůzkách v září a říjnu. Byla analyzována práce v celé lince zpracování, zavedeno denní sledování výkonů, což vedlo ke zlepšení našich výsledků a oboustranné spokojenosti zúčastněných partnerů s výjimkou MZK Brno.

Se změnami, které přinesla sdílená katalogizace, také souvisí personální změna v oddělení. Systémová knihovnice, PhDr. Libuše Machačová, která byla pro automatizaci dlouholetou oporou v oblasti metodiky a koordinace pracovních postupů, přešla do oddělení

jmenného zpracování fondů, aby pomohla konsolidaci stavu linky zpracování, a na její místo nastoupil PhDr. Jiří Spáčil.

Z dalších zajímavých aktivit jednotlivých měsíců

Vytvoření bibliografických záznamů a exemplářů na základě seznamu signatur/názvů středověkých rukopisů (402 záznamů).

Zahájeno zpracování nepravých periodik (aktualizací a iterací) podle metodiky a pravidel NK ČR.

Univerzita Palackého digitalizovala pro potřeby bakalářské práce svého studenta Viléma Černého 34 listů ze zpracované mapové sbírky VKOL (grantový projekt roku 2004). Poté byl celý soubor map z 16.-19. století předán do firmy Elsys Engineering k digitalizaci; z digitalizace se ze stejné firmy vrátil 1 ks prvotisku.

Vytvořena záloha obsahu disket (5,25" i 3,5") z knih pro budoucí archivaci. Některá média byla již dnes nečitelná, doplněna z jiných exemplářů nebo prostřednictvím MVS.

Zahájeno zpracování Pedagogické knihovny, zajištěn pravidelný dohled a příprava metodiky.

Byl zakoupen videosever obsluhující 6 bezpečnostních kamer v nové budově knihovny, která byla otevřena pro veřejnost v říjnu 2005.

Do regionální školicí místnosti bylo dodáno 13 nových počítačů. Pro potřeby učebny byly získány demoverze knihovních systémů Clavius a KpWinSQL.

Vzhledem k rostoucímu objemu digitalizovaných dat byly objednány dodatečné pásky pro zálohování dat z nového serveru (10 ks, o celkové kapacitě 2 TB) a dva externí disky pro přenosy digitalizovaných dat a jejich dočasné uložení, než budou zálohovány na páskách.

Byly odeslány záznamy prvotisků do NK ČR ve formátu MASTER – konverze z MARC21 byla provedena vlastními silami, jednalo se o 1 918 záznamů.

Na odborných setkáních byla nastíněna problematika standardu pro výměnu metadat METS (*Metadata Encoding Transmission Scheme*, http://www.sdruk.cz/it/vojnar_mets.ppt) a způsobu prezentace bibliografických dat FRBR (*Functional Requirements of Bibliographic Records*, http://www.vkol.cz/image/ppt/vojnar_20051214.ppt).

Grantové projekty

Pracovníci oddělení vypomáhali na dvou projektech:

- sdílená katalogizace (realizována ve spolupráci s NK ČR a MZK Brno)
- retrokonverze periodik

Ostatní

Z ostatních aktivit oddělení je třeba kromě služebních cest a aktivní účasti na různých seminářích a konferencích zmínit ještě další rozšíření Digitální knihovny historických fondů na www stránkách knihovny (<http://dig.vkol.cz/>) na celkem 63 dokumentů a vznik nové Digitální knihovny map (<http://mapy.vkol.cz/>), která obsahuje celkem více než 500 mapových listů 17.-19. století.

Pokračovalo lektorské působení pracovníků oddělení ve školicím středisku knihovny. Na závěr patří všem pracovníkům oddělení i grantovým pracovníkům poděkování a uznání za odvedenou práci.

Služební cesty

- 31.1. schůzka ke sdílené katalogizaci (Aleph Cluster), NK ČR, Praha
- 22.2. pracovní skupina pro seriály, NK ČR, Praha

- 2.3. hodnocení VISK5, MK ČR, Praha
- 13.4. schůzka ke sdílené katalogizaci (Aleph Cluster), NK ČR, Praha
- 17.4.-22.4. systémový seminář Ex Libris, Kos, Řecko
- 2.-3.5. konference Automatizace knihovnických procesů, Liberec
- 5.5. schůzka ke sdílené katalogizaci (Aleph Cluster), NK ČR, Praha
- 5.5. schůzka ke sdílené katalogizaci (Aleph Cluster), NK ČR, Praha
- 27.5. seminář RFID (STK Praha)
- 9.-10.6. schůzka automatizátorů IT SDRUK
- 14.6.-15.6. setkání SUAleph (UK Bratislava)
- 19.-23.6. seminář Caslin (Lednice na Moravě)
- 9.8. implementace RFID – selfcheck (MZK Brno)
- 11.8.-12.8. Bibliotheca Universalis (Järvenpää, Finsko)
- 14.8.-18.8. konference IFLA (Oslo, Norsko)
- 23.8. implementace RFID – digitální knihovní asistent (MZK Brno)
- 11.9.-14.9. konference ICAU (Londýn, Velká Británie)
- 20.9. setkání VISK7 (NK ČR, Praha)
- 22.9. náslech přednášek (SKŠ Brno)
- 18.10. náslech přednášek (MZK Brno)
- 19.10. schůzka k implementaci Clusteru (NK ČR, Praha)
- 24.-25.10. setkání SUAleph (VUT Brno)
- 1.-2.11. schůzka automatizátorů IT SDRUK (KK Havlíčkův Brod)
- 9.11. seminář o www službách, VPK (STK, Praha)
- 15.11. setkání supervizorů autorit (NK ČR, Praha)
- 21.11. hodnocení projektů VaV (MK ČR, Praha)

Přijaté návštěvy

- 14.2. schůzka nad digitalizací map (Elsyst, UPOL)
- 15.2. schůzka k produktům firmy 3M
- 13.5. konzultace k digitalizaci (MSVK Ostrava)

E. ODDĚLENÍ REGIONÁLNÍCH SLUŽEB KNIHOVNÁM OLOMOUCKÉHO KRAJE

Vědecká knihovna v Olomouci /dále VKOL/ je krajskou knihovnou pro Olomoucký kraj ve smyslu §11 zákona č. 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovnického zákona). VKOL vykonávala koordinační, odborné, informační, analytické, výzkumné, metodické a poradenské činnosti, které přispívají k vyrovnání rozdílů dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb obyvatelům měst a malých obcí. Jako taková působila v rámci **Programu podpory zajištění regionálních funkcí knihoven pro** základní knihovny podle § 12 zákona č. 257. V roce 2005 byl tento projekt poprvé financován z prostředků Olomouckého kraje. Oddělení regionálních služeb knihovnám Olomouckého kraje zajišťovalo standardy regionálních funkcí podle [Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky](#) :

Standardy regionálních funkcí, které zajišťovala Vědecká knihovna v Olomouci:

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor
Statistika knihovnických činností
Vzdělávání knihovníků, semináře, porady

Vědecká knihovna v Olomouci organizovala v roce 2005 pravidelné **čtvrtletní porady s řediteli knihoven** pověřených výkonem regionálních funkcí k aktuálním otázkám veřejných knihovnických a informačních služeb. VKOL zorganizovala ve spolupráci s Krajským úřadem Olomouckého kraje a jeho Odborem kultury a památkové péče **seminář (IFLA 2005 – zblízka)** profesionálních pracovníků knihoven Olomouckého kraje. Ve spolupráci s těmito odbornými pracovníky se snaží VKOL o odstranění nežádoucích diferencí v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb mezi jednotlivými regiony Olomouckého kraje. V roce 2005 došlo k mírnému zvýšení počtu profesionálních knihoven v našem regionu (Lipová lázně v regionu Jeseník) a doufáme, že po realizaci **rekvalifikačního kurzu VKOL v roce 2005/2006**, bude počet profesionálních pracovníků narůstat. Zahájení rekvalifikačního knihovnického kurzu VKOL pro profese – odborný pracovník v knihovně a odborný pracovník v informacích, bylo nejvýznamnější vzdělávací aktivitou roku 2005. Odborným garantem tohoto kurzu se stala doc. PhDr. M. Písková, CSc. vedoucí Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Dvanáct frekventantů rekvalifikačního kurzu VKOL pochází ze všech okresů Olomouckého kraje a závěrečné zkoušky budou skládat v dubnu roku 2006.

VKOL garantovala udržení odborného standardu služeb v knihovnách Olomouckého kraje prostřednictvím celoživotního vzdělávání pracovníků knihoven. Pořádáním vzdělávacích akcí a koordinačních porad podporovala kvalifikační růst profesionálních pracovníků knihoven a informovala o aktuálním vývoji a trendech v oboru. Vědecká knihovna v Olomouci v roce 2005 realizovala ve své počítačové učebně 50 kurzů základů informačních a komunikačních technologií z **projektu VISK podprogram VISK 2 – Mimoškolní vzdělávání pracovníků knihoven v oblasti ICT**. Cílem školení ICT je zvyšování kvalifikace knihovnického personálu při využívání informačních technologií. Naše školení byla nabídnuta všem profesionálním i neprofesionálním knihovnám v Olomouckém kraji. Velmi se zde osvědčila spolupráce s knihovnami, které byly Vědeckou knihovnou v Olomouci pověřeny výkonem regionálních funkcí knihoven. Proškolení pracovníci knihoven poskytují kvalifikovanou obsluhu uživatelům a pomáhají školit ostatní pracovníky knihoven ve svém regionu. Ačkoliv jsou školení ICT v rámci programu VISK 2 - Mimoškolní vzdělávání knihovníků - určena především pro knihovníky v menších městech a obcích, zúčastňují se našich školení především kolegové z větších knihoven.

Na lektorském zajištění spolupracujeme již několik let s pracovníky Univerzity Palackého v Olomouci. V roce 2005 u nás školila Mgr. Eva Slavičková - textový editor MS WORD a PhDr. Vojtěch Smolík - tabulkový kalkulátor MS EXCEL. Další moduly školili pracovníci Vědecké knihovny v Olomouci – PhDr. Libuše Machačová, Ing. Stanislava Ivanovová a Mgr. Roman Giebisch, Ph.D. V lektorském zajištění úspěšně spolupracujeme již několik let s Ing. Stanislavem Kajtářem. Školení pracovníků knihoven ke zvládnutí práce s informačními a komunikačními technologiemi probíhalo na úrovni evropského standardu European Computer Driving Licence - ECDL. Ideální stav, kdy by v každé profesionální knihovně měl pracovat alespoň jeden knihovník, který zvládne zkušební testy a získá certifikát ECDL, který je v rámci států EU používán jako standard základní počítačové gramotnosti, nebyl zatím naplněn.

Po absolvování kurzů ICT skládají účastníci testy a na základě jejich složení získají Osvědčení o absolvování vybraného modulu, vydávaná Vědeckou knihovnou v Olomouci. **Toto Osvědčení získalo v roce 2005 - 161 absolventů kurzů. Všech sedm modulů ECDL absolvovalo 6 účastníků kurzů.** Školení pracovníků knihoven ke zvládnutí práce s

informačními a komunikačními technologiemi probíhalo na úrovni evropského standardu European Computer Driving Licence - ECDL. V Olomouckém kraji se testů ECDL zatím zúčastňují pouze pracovníci Vědecké knihovny v Olomouci. Certifikát ECDL ve Vědecké knihovně v Olomouci již získalo 6 pracovníků a 10 kolegů složilo vybrané moduly a mají zájem o získání ECDL-Start. Zájem o složení certifikátu ECDL ze strany ostatních profesionálních knihoven v Olomouckém kraji je minimální.

Počet realizovaných kurzů	Počet vyučovacích hodin	Počet účastníků kurzů	Počet absolventů s osvědčením	Počet zúčastněných knihoven	Počet absolventů 4 a více modulů	Počet absolventů 7 modulů
50 lekcí	250 hodin	161	161	59	13	6

Ve spolupráci s Krajským úřadem Olomouckého kraje a jeho Odborem kultury a památkové péče připravila Vědecká knihovna v Olomouci **Projekt internetizace knihoven Olomouckého kraje**, který je financován ze strukturálních fondů EU a realizován v roce 2005-2006. Díky tomuto projektu bylo 215 malých obecních knihoven v Olomouckém kraji vybaveno nutnou výpočetní technikou. Hlavním cílem Projektu internetizace knihoven Olomouckého kraje je vytvořit vhodné podmínky pro rozvoj vysokorychlostního internetu a posílení informační vzdělanosti obyvatel Olomouckého kraje díky vytvoření informačních center obcí. Informační centra obcí budou zajišťovat rovný přístup všech skupin obyvatelstva k tradičním i elektronickým informačním zdrojům v oblasti vzdělávání, výzkumu, vývoje a podnikání, dále k plnění občanských a občansko-právních povinností a k řešení každodenních životních situací včetně zajištění komunikace se subjekty veřejné a státní správy, místní samosprávy a dalšími důležitými institucemi.

V Olomouckém kraji se do Projektu internetizace knihoven Olomouckého kraje přihlásilo **169 zřizovatelů** veřejných knihoven, kteří zřizují **215 obecních a městských knihoven. Součástí projektu je proškolení zaměstnanců těchto veřejných knihoven v počítačové učebně Vědecké knihovny v Olomouci.** Tento projekt Olomouckého kraje zajistil potřebný hardware a software do knihoven a připojení k Internetu je financováno z Projektu internetizace knihoven Ministerstva informatiky ČR. V roce 2005 byly vyhlášeny tři výzvy pro připojení knihoven, na nichž spolupracovala s MI ČR i Vědecká knihovna v Olomouci. Pracovníci Oddělení regionálních služeb knihovnám oslovili všechny veřejné knihovny v Olomouckém kraji a zpracované podklady ze všech tří výzev zaslali MI ČR. Díky tomuto projektu je veřejný Internet nabízen v těchto knihovnách uživatelům zdarma. Primárně by jej měli využívat občané při vyhledávání informací ze státní správy a samosprávy. Téma e-government bude hlavním motem akce Březen měsíc Internetu roku 2006.

Vzdělávací akce pořádané výukovým centrem VKOL - 2005 :

Seminář Českého ekologického ústavu Praha – 23.2.2005 – 12 účastníků

Seminář Bariéry v nás – 23.3.2005 – 26 účastníků

Školení ASPI – 27.5.2005 – 7 účastníků

Školení Portál veřejné správy MI ČR – 8.6.2005 – 10 účastníků

Katalogizační pravidla AACR2 – 15.6., 22.6., 29.6.2005 – 12 účastníků

Školení WIN PAEGAS – 11.7.2005 – 11 účastníků

Školení ke zpracování Pedagogické knihovny VKOL – 18.7.2005 – 13 účastníků

Seminář NKP – Jednotná informační brána – 23.11.2005 – 12 účastníků

Seminář IFLA 2005 – zblízka – 14.12.2005 – 50 účastníků

Školení databáze EBSCO – 16.12. – 6 účastníků

Pracovníci ORSKOK zajistili **celokrajskou statistiku** za rok 2004 /sběr dat, kontrola, sumarizace, analýza a vyhodnocení/ ve spolupráci se statistickými jednotkami na okresní úrovni /okres Olomouc - Knihovna města Olomouce, okres Přerov - Městská knihovna v Přerově, okres Prostějov - Městská knihovna Prostějov, okres Šumperk - Městská knihovna Šumperk a okres Jeseník - Knihovna Vincence Priessnitze v Jeseníku/ a odeslali NK ČR a MK ČR /IPOS/. ORSKOK spolupracovalo se všemi odděleními VKOL v rámci své konzultační a metodické pomoci veřejným knihovnám Olomouckého kraje. Pracovníci Oddělení regionálních služeb knihovnám Olomouckého kraje se účastnili porad pracovníků střediskových knihoven regionů - Olomouc, Jeseník, Přerov a Šumperk. V regionu Prostějov nebyl střediskový systém obnoven. Spolupracovali s garantem RF - Národní knihovnou v Praze, společně s ní v koordinaci připravovali průzkumy a rozborů, které se týkaly odborné problematiky knihoven. Pracovníci oddělení byli aktivně účastni v **elektronických konferencích** KNIHOVNA, REGION, SKIP 10 /severní Morava/, VV SKIP atd. Vystupovali na odborných knihovnických poradách a seminářích na celostátní úrovni a pracovali v profesních uskupeních - **SKIP /sekce pro vzdělávání/ a SDRUK /sekce pro regionální funkce/**.

Oddělení regionálních služeb knihovnám Olomouckého kraje v roce 2005 napomáhalo rozvoji základních i specializovaných knihoven a jejich veřejných knihovnických a informačních služeb. Činnost byla určena především pro profesionální a neprofesionální knihovny regionů Olomouc, Jeseník, Přerov, Prostějov a Šumperk. V průběhu celého roku 2005 byla aktualizována **databáze knihoven Olomouckého kraje**, která byla zveřejněna na webových stránkách VKOL - www.vkol.cz/kraj/index.htm.

OBSAH

Úvod.....	3
Personální a sociální předpoklady.....	4
Materiální podmínky.....	4
A. Knihovní fondy.....	7
1. DOPLŇOVÁNÍ FONDŮ.....	7
Přírůstky.....	7
Mezinárodní výměna.....	9
Periodika.....	9
Urgence:.....	10
Cirkulace časopisů:.....	10
Generální katalog.....	10
2. Jmenné zpracování fondů.....	11
Soubory autorit.....	12
Tisky pro katalogy.....	12
3. Věcné zpracování fondů.....	12
Soubory autorit.....	13
4. Správa fondů a historické fondy.....	13
Stav fondu a knihovní sklady.....	13
Knihářská dílna.....	13
Restaurátorská dílna.....	14
Revize fondu.....	14
Zpětné řazení a expedice knih z pobočných skladů.....	14
Úsek historických fondů.....	14
B. Služby uživatelům knihovny.....	17
5. PŮJČOVNÍ SLUŽBY.....	17
Fotodílna.....	23
Exkurzní, propagační a výstavní činnost.....	24
Německá knihovna.....	26
C. Informace, bibliografie.....	28
6. INFORMAČNÍ SLUŽBY, bibliografie.....	28
Hlavní studovna.....	30
Studovna AV médií.....	30
Speciální dokumenty.....	30
Publikační činnost.....	30
Vydané publikace.....	31
Analytický popis.....	31
Účast na kooperačních projektech.....	31
REGO - databáze regionálních osobností.....	32
Technické zpracování publikací.....	32
D. Automatizace knihovny.....	32
7. oddělení automatizace.....	32
Grantové projekty.....	33
Ostatní.....	33
E. Oddělení regionálních služeb knihovnám Olomouckého kraje.....	34

VK v Olomouci v roce 2005
Přehled činnosti Vědecké knihovny v Olomouci za rok 2005
Sestavila Ing. Hana Šudentová a vedoucí oddělení
Grafická úprava Dagmar Tichá
Vydala a rozmnožila Vědecká knihovna v Olomouci (Bezručova 3, 779 11 Olomouc)
Počet stran 39
Náklad 20 kusů
1. vydání
Rok vydání 2010
ISBN 978-80-7053-268-3